

Technische vragen Bestuursrapportage II-2020

Technische vragen fractie CDA

Programma 9 Mobiliteitsontwikkeling

Vraag 1: Pag. 84 van Burap II, "herplanning reserves": De toelichting bij het onderwerp "middelen Maaslijn" gaat over aanpak A50 Bankhoef-Paalgraven. Wat is hier de relatie tussen onderwerp en toelichting?

Antwoord: Per abuis staat hier het verkeerde onderwerp vermeld. Dit moet zijn A50 Bankhoef - Paalgraven. Bij het samenstellen van de bestuursrapportage is dit verkeerd gegaan. Excuses hiervoor.

Technische vragen fractie ChristenUnie-SGP

Programma 4 Natuur en Milieu

Vraag 1: Realisatie ecologische verbindingzones Op bladzijde 25 staat: "Dit jaar volgt een herijking van de EVZ's (...)". Wat houdt herijking hierbij in? Gaat het hierbij om het aanpassen van de planning aan een lagere aantal ha of zich actief inspannen om alsnog een hogere aantal ha te realiseren?

Antwoord: Bij de herijking wordt de kaart uit 1992 geactualiseerd. Na de herijking is de nieuwe EVZ-opgave bekend. Het Statenvoorstel hierover ontvangt u in november.

Programma 5 Economie

Vraag 2: (Blz. 36) Het behalen van veel doelstellingen in het programma Economie is afhankelijk van de ontwikkeling van het coronavirus.

Vraag 2a: Er is veel onzeker, maar hoe wordt dit programma verder opgepakt? Worden er voortgangsrapporten gemaakt?

Antwoord: De provincie zet in op een verbreding van de samenwerking op het gebied van innovatie op de terreinen Life Sciences & Health (LSH), energie en smart industry/hightech met Duitsland. Ook met andere regio's in Europa worden op de hiervoor vermelde terreinen allianties gesloten met als doel innovaties te versnellen en Brabantse bedrijven en kennisinstellingen beter te positioneren om tot verdienmodellen te komen. De (digitale) activiteiten voor internationale innovatiesamenwerking lopen door, waarbij de focus vooral op Europa is gevestigd.

Voor de internationalisering van het Brabantse bedrijfsleven is deelname aan handelsbevorderende activiteiten noodzakelijk. De organisatie van deze activiteiten is door de provincie grotendeels uitbesteed aan de BOM. De BOM organiseert daartoe onder meer informatiebijeenkomsten voor Brabantse bedrijven, onderhoudt buitenlandse contacten op strategische markten, organiseert jaarlijks 6-8 handelsmissies naar Duitsland, China, Israël en de VS en organiseert de matchmakingsgesprekken voor deelnemende bedrijven. Vanwege de COVID-19 pandemie kunnen deze handelsmissies voorlopig niet plaatsvinden. We gaan ervan uit dat deze handelsmissies in de loop van 2021 wel (gedeeltelijk) uitgevoerd kunnen worden.

Vraag 2b: Wordt er gekeken hoe dit programma in mogelijke (korte termijn) toekomstscenario's wordt aangepakt?

Antwoord: Naast fysieke handelsmissies wordt inmiddels ook ingezet op de organisatie van virtuele bijeenkomsten. De voorbereidingen voor deze missies (zoals activiteiten met betrekking tot accountmanagement Duitsland, China, Israël en de VS, de belangstellingsregistratie, advisering ten aanzien van exportstrategieën) vinden gewoon doorgang bij de BOM.

Vraag 2c: Hoe wordt de financiering hierop aangepast/voorspeld?

Antwoord: De provinciale financiering dient grotendeels om een beperkt aantal fte's bij het onderdeel Trade van de BOM te bekostigen. Die personele kosten lopen door zodat de basisstructuur voor handelsbevordering ten behoeve van het Brabantse bedrijfsleven blijft geborgd.

Programma 8 Basisinfrastructuur mobiliteit

Vraag 3: Uitvoering OV-concessies: op bladzijde 52 staat: "We streven ernaar de invloed van corona (op korte en lange termijn) z.s.m. helder te hebben". Is er een bepaalde termijn gekoppeld aan inzicht krijgen in de invloed van corona op OV? Is dit slechts informerend of wordt dit o.a. gebruikt als uitgangspunt voor aanpassingen in OV-beleid op korte termijn?

Antwoord: Corona heeft invloed op de huidige uitvoering van het OV maar heeft ook breder invloed op het proces van de transitie naar gedeelde mobiliteit met onder andere de aanbesteding van de concessies. U bent hierover geïnformeerd via een Statenmededeling (d.d. 22 september).

Het is nu van groot belang dat de huidige concessies weer financieel op orde komen. Voor 2020 en eerste helft 2021 zijn de financiële gevolgen beperkt door de rijksbijdrage. Daarnaast zal per concessie een maatregelenpakket afgesproken worden om structureel gezonde concessies te krijgen. Hierbij kan gedacht worden aan het aanpassen van de dienstverlening aan het aantal reizigers maar ook andere maatregelen om de kosten te beperken worden onderzocht. Het bovenstaande heeft ook gevolgen voor hoe verder te gaan met de concessie West. Dit najaar verwachten we meer inzicht te hebben in de mogelijke scenario's hiervoor. Onderdeel van deze scenario's zijn onder andere de financiële consequenties, duur en start van de concessie en de vorm van de concessie.

Technische vragen fractie Partij voor de Dieren

Programma 1 Bestuur en veiligheid

Vraag 1: Pagina 6 Cursus vergroting weerbaarheid: Hoeveel personen vormen de doelgroep voor deze cursus ofwel 100 personen per jaar, hoeveel % is dat?

Antwoord: De doelgroep voor wie deze cursus de grootste relevantie heeft bedraagt circa 300 personen. Bij 100 personen per jaar gaat het dus om circa 33%.

Vraag 2: Pagina 7 SSiB: pilots innovatie en informatie gestuurd handhaven. Wat houdt dit in? Reageert SSiB alleen op meldingen (piepfunctie) of nemen ze ook zelfstandig zaken onder de loep? Krijgt SSiB extra opleidingen voor gewapend handhaven in het buitengebied?

Antwoord: In de [memo](#) van 15 juni jl. hebben we u geïnformeerd over de lopende innovatieve pilots. Informatiegestuurd handhaven houdt in dat wordt bijgehouden waar welke overtredingen en/of ontwikkelingen plaatsvinden, waar extra op ingezet moet worden. Daar kan dan in de planning rekening mee worden gehouden. SSiB handelt zowel naar eigen planning en bevindingen als op meldingen. SSiB kent geen opleidingen voor gewapend handhaven, omdat de werkgever (ODBN) van de minister van Justitie en Veiligheid, geen toestemming heeft om wapens uit te reiken aan de BOA's. Wel beschikken de BOA's over een wapenstok, pepperspray en handboeien, waar ze ook toe zijn opgeleid.

Vraag 3: Onzekerheden Steenbergen en suikerunie: de realisatie van het AFC stuit op weerstand bij de bevolking: "Steenbergen is geen Westland. Is er rekening gehouden met langdurige bezwaarprocedures?

Antwoord: Ja, daar is rekening mee gehouden. De afspraken met de gemeente strekken over de komende jaren, waarbij de afhandeling van de projecten zal plaatsvinden na afronding van de gemaakte afspraken.

Vraag 4: Pagina 8. Coronaprotocolen leiden mogelijk tot vertraging in het realiseren van de gesprekken samen met gemeenten en Taskforce RIEC over stimulering fitheid tegen ondermijning. Hoe verhoudt zich dat tot de groene code op pagina 6 over de verwachte 15 gemeenten per jaar waarmee gesprekken worden gevoerd? Welke acties zijn gepland om deze belangrijke gesprekken wel te laten plaatsvinden?

Antwoord: De verwachting is dat er dit jaar nog wel 15 gesprekken worden gevoerd, vandaar de groene code. Wij overleggen hierover met de Taskforce-RIEC Brabant Zeeland, omdat dit een gezamenlijke actie is.

Programma 2 Ruimte en wonen

Vraag 5: Pagina 13 Ontwikkeling en verduurzamen werklocaties: Gaat dit vooral over het ontwikkelen van nieuwe locaties of worden ook oude (verloederde) bedrijventerreinen opgeknapt en hoe ligt de verhouding (in aantallen en in ha)?

Antwoord: Ontwikkeling betreft nieuwe locaties, verduurzamen heeft betrekking op bestaande terreinen, waar we samen met bedrijven werken aan de verduurzaming van de werklocatie. Herstructurering van verloederde bedrijven wordt door ons niet actief opgepakt, daarvoor staan gemeenten en bedrijven zelf aan de lat. Cf. de aanpak Werklocaties 2020-2023 wordt er wel onderzoek gedaan naar de (on)mogelijkheden voor herontwikkeling van bestaande bedrijventerreinen (brownfields) voor (X)XL-logistiek. Voor Midden- en West-Brabant wordt dit onderzoek inmiddels uitgevoerd, in samenwerking met de logistieke gemeenten in die regio's. Op basis van de resultaten wordt samen met de regio's bekeken welke aanvullende acties/afspraken nodig zijn.

Vraag 6: Pagina 14 Herplanning reserves: PHS, Wilhelminakanaal en GOL, dekking uit reserves Verkeer&Vervoer en SIF. Eerder was bij GOL sprake van "solidariteitsbijdrage" die ook ten laste van het programma Natuur zou gaan. Is dat nu vervallen?

Antwoord: In tegenstelling tot GOL is hier sprake van het herplannen van reeds bestaande middelen op de begroting op basis van geactualiseerde projectplanningen. De middelen zijn al eerder op de begroting geraamd op basis van expliciete besluiten van PS. Bij GOL waren aanvullende middelen nodig.

Programma 3 Water en bodem

Vraag 7: Pagina 16: Aanpak verdroging natte natuurgebieden: Hoe ver is het programma nu in totaal gevorderd? Door complexiteit van proces en moeizame grondverwerving worden de doelen wederom niet gehaald. Dit speelt jaar op jaar. Hoe vaak zijn doelen niet gehaald en doelstelling naar beneden bijgesteld? Hoeveel moet er nog gedaan worden (aantallen NNP) en hoeveel ha moet nog worden verworven?

Antwoord: De doelstelling is om in 2027 in alle Natte Natuurgebieden maatregelen te hebben genomen die leiden tot volledig herstel. Deze doelstelling is de afgelopen jaren ongewijzigd gebleven. Daar waar we voldoende gronden verworven hebben, zijn in de verschillende Natte Natuurgebieden of deelgebieden van Natte Natuurgebieden herstelmaatregelen genomen om op termijn hydrologisch hersteld te zijn. Dat heeft nog niet geleid tot volledig herstel, in vrijwel alle Natte Natuurgebieden is nog een (kleine of grotere) opgave. Dat heeft soms ook te maken met maatregelen die nodig zijn in de zones om Natte Natuurgebieden heen.

Waar we nog niet beschikken over de gronden, moeten deze verworven worden en zullen herstelmaatregelen uitgevoerd moeten worden. Naar verwachting moet hiervoor ca 3200 ha aan grond verworven worden.

Vraag 8: Pag. 16: Met de waterschappen werken we nu aan een nieuwe set samenwerkingsafspraken, waarin we vastleggen om ons maximaal in te spannen om de doelen van 2027 te halen.

Vraag 8a: Waar bestaan deze afspraken uit? Bevatten deze afspraken harde voorwaarden en deadlines of blijft het bij 'maximaal inspannen'?

Antwoord: De afspraken met de waterschappen gaan over een niet vrijblijvende inspanning om de doelstelling in 2027 te behalen. Daarvoor wordt nu de volledige opgave in beeld gebracht. Conform de afspraken in GS van 12 mei jl. worden aan de opgave middelen en capaciteit gekoppeld. Afhankelijk van de beschikbaarheid hiervan zullen keuzes gemaakt moeten worden. Naar verwachting ligt er in december 2020 een overkoepelende samenwerkingsovereenkomst met de waterschappen. Die overeenkomst wordt in de periode januari/maart 2021 verder geconcretiseerd, waarin wordt toegewerkt naar concrete gebieden en concrete afspraken per waterschap.

Vraag 8b: Wanneer informeert u ons over de afspraken?

Antwoord: Met een statenmededeling kunnen we PS in april informeren.

Vraag 9: Pag. 16: Beleidsmatige implementatie klimaatbeleid: gepland staan dialogen met gemeenten: 30 in 2020, 62 in 2021.

Vraag 9a: Worden deze aantallen gehaald?

Antwoord: Ja, deze aantallen worden gehaald. Alle gemeenten voeren in meer of mindere mate risicodialogen in 2020 en 2021. De aanpak en doelgroepen verschillen per gemeente. De situatie rond Covid-19 leidt wel tot vertraging en noopt de gemeenten tot andere werkwijzen om deze dialogen te kunnen voeren.

Vraag 9b: Spelen de coronaperikelen niet bij deze dialogen en wel bij de gesprekken over integer bestuur (zie 1e onderwerp)?

Antwoord: Zie het antwoord op vraag 9a.

Vraag 9c: Welke feitelijke beleidsimplementatie wordt verwacht als gevolg van deze dialogen?

Antwoord: De risicodialogen resulteren in oplossingsrichtingen en concrete maatregelen. Deze worden opgenomen in de gemeentelijk uitvoeringsagenda's en Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie Zuid-Nederland die momenteel wordt opgesteld.

Vraag 10: Pagina 17: Concrete aanpak in projecten en gebieden: de formulering en daarbij passende methodiek zal samen met de waterschappen en belanghebbenden tot stand moeten komen. De provincie is dan voor uitvoering van beleid afhankelijk van derden. Kunnen belangenorganisaties, zoals WS en ZLTO het beleid wijzigen of vertragen?

Antwoord: In een gebiedsgerichte aanpak waarin de verschillende opgaven (klimaatadaptatie, natuur, landbouw etc.) in samenhang worden opgepakt wordt per definitie samengewerkt met meerdere partijen, ieder vanuit zijn of haar eigen belang, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Het provinciale beleid is helder weergegeven met de Visie Klimaatadaptatie incl. uitwerking bestuursopdracht 'Stoppen van de verdroging met een waterrobuuste inrichting van Brabant'. Dit beleid is vastgesteld door uw Staten op 19 juni jl. en is de provinciale inzet in de gebiedsgerichte aanpak.

Vraag 11: Pagina 18 Project Oeffelt is vertraagd door personele wisselingen.

Vraag 11a: Waarom is hier niet tijdig ingegrepen? Is er inmiddels geschikte vervanging gevonden?

Antwoord: Het project 'Ruimte voor de Maas bij Oeffelt' wordt getrokken door de provincie Noord-Brabant (programma Infrastructurele projecten). We brengen het projectteam momenteel weer op sterkte, met een passende combinatie van intern, inhuur en zo mogelijk aanvulling vanuit de partnerorganisaties.

Vraag 11b: Welke afspraken zijn er met de grote onttrekkers zoals de industrie? Welke kosten brengt dit met zich mee voor de provincie?

Antwoord: Er zijn afspraken gemaakt over het beperken van het gebruik van de ruimte in de grondwateronttrekkingsvergunningen, om de groei van de grondwateronttrekkingen af te remmen.

Vraag 12: Pagina 18 Diep grondwater: De centrale Slenk voldoet niet aan de criteria, er is te veel onttrekking ten opzichte van aanvulling. Ondiep grondwater: is er zicht op vergunningsvrije onttrekkingen? Hoeveel wordt er totaal opgepompt en ziet de provincie mogelijkheid dit te beperken? Is dit getal vrijblijvend?

Antwoord: De Provincie is bevoegd gezag voor onttrekkingen groter dan 150.000 m³/jaar voor drinkwater en industrie en handhaaft binnen haar bevoegdheid de onttrokken hoeveelheden. De waterschappen hebben de bevoegdheid voor alle overige onttrekkingen, inclusief de vergunningsvrije onttrekkingen kleiner dan 10 m³/uur. De waterschappen werken aan een plan van aanpak om inzicht te krijgen in de kleine onttrekkingen. In een gemiddeld jaar wordt ca. 200 miljoen m³/jaar onttrokken voor de drinkwatervoorziening, ca. 20 miljoen m³/jaar door de industrie en 40 miljoen m³/jaar voor beregening. Door de waterschappen is opgegeven dat in de droge jaren 2018 - 2019 100 miljoen m³/jaar is onttrokken voor beregening. De onttrokken hoeveelheden zijn niet vrijblijvend.

Vraag 13: Betreft pagina 19 schoon grondwater: De indicator % landbouwgrond in 8 grondwaterbeschermingsgebieden dat deelneemt. Zijn er dwingende regels die het grondwater moeten beschermen?

Antwoord: In de (interim)omgevingsverordening zijn regels opgenomen die het grondwater moeten beschermen, echter voor nitraataanpak gelden landelijke afspraken. Deze indicator betreft de uitvoering van de landelijke bestuursovereenkomst "aanvullende aanpak nitraatuitspoeling uit agrarische bedrijfsvoering in specifieke grondwaterbeschermingsgebieden" in het kader van het 6e nitraatactieprogramma. Afsproken is dat in Brabant in 2021 in 8 grondwaterbeschermingsgebieden door 80% deelname een gemiddeld gehalte van 50 mg/l nitraat in de wortelzone moet worden gehaald.

Vraag 14: Aantal grondwaterbeschermingsgebieden waar aan de norm wordt voldaan: 4 in 2020, 8 in 2021. Hoeveel grondwaterbeschermingsgebieden zijn er?

Antwoord: Er zijn 35 grondwaterbeschermingsgebieden in Brabant. De overige grondwaterbeschermingsgebieden zijn minder kwetsbaar en maken geen deel uit van de onder vraag 15 genoemde bestuursovereenkomst.

Programma 4 Natuur en milieu

Vraag 15: Pag. 25: De realisatie EVZ blijft sterk achter bij planning. 170 ha in 2020, dit is minder dan 10% van de doelstelling per 2027. Het effect van het verhogen van het subsidiepercentage voor droge gemeentelijke EVZ's is merkbaar. Wij ontvangen graag een overzicht van gerealiseerde EVZ's versus opgave EVZ's opgesplitst in natte en droge EVZ's.

Antwoord: Per 1 juli 2020 is er voor 175 ha in de 75% categorie en voor 150 ha in de 50% categorie aan subsidie verleend door het GOB. Een duidelijke toename ten opzichte van het aantal ha in voorgaande jaren. De EVZ's zijn weergegeven op [kaarten](#). Er is op de kaarten geen onderscheid tussen nat en droog. Natte EVZ's liggen langs belangrijke waterlopen in beheer bij de waterschappen. Bij het Statenvoorstel herijking EVZ ontvangt u een overzicht van de gerealiseerde hectares.

Vraag 16: Kunt u inzichtelijk maken, liefst in een grafiek:

- Hoeveel is verworven aan NNB-gronden?
- Wat is de tussenstand?
- Wat is het verloop?

Antwoord: In de periode 2011 tot en met 2019 is 2.675 ha verworven in het Rijksdeel NNB en 1.447 ha in het Provinciaal deel NNB. Samen 4.122 ha, ten opzichte van de opgave van 9.600 ha.

Vraag 17: Pagina 26: Het gerealiseerde aantal ha NNB per 31 december 2019 was 5.859. (Pagina 6 Beantwoording technische vragen | Bestuursrapportage I 2020 (PS 48/20)). Het gerealiseerde aantal ha NNB over 2019 is 5.856. (Pagina 26 Bestuursrapportage II).

Wat is de reden van het teruglopen van het aantal gerealiseerde ha NNB over 2019?

Antwoord: In het kader van de landelijke Voortgangrapportage Natuur (VRN) leveren wij gegevens aan het IPO. Omdat we naar IPO alleen een GIS-bestand (vlakken) kunnen aanleveren, zit er altijd een verschil in enkele ha's in de getallen die wij zelf hieruit afleiden en in BURAP I bij de beantwoording van de technische vragen hebben gemeld en wat IPO daar uiteindelijk van maakt voor de VRN. Bij BURAP II hebben wij de cijfers van de VRN aangehouden.

Vraag 18: De planning voor het Beheer van het Natuurnetwerk Brabant is aangepast voor 2020 en voor de komende jaren. Er is voor minder hectares beheersubsidie aangevraagd. Het achterlopen van de planning en resultaten van NNB is een probleem dat elke BURAP terugkomt. Voor hoeveel minder ha is aangevraagd? Welke instrumenten zijn er om de aanvragen aan te moedigen?

Antwoord: Voor het antwoord op deze vraag verwijzen wij naar de Statenmededeling "De zesde Voortgangrapportage Natuur 2020" die uw Staten binnenkort ontvangt. In deze Statenmededeling wordt uitgebreid ingegaan op de resultaten van het NNB tot op heden en op de in te zetten instrumenten en mogelijkheden om de realisatie van het NNB te versnellen.

Vraag 19: De Realisatie ecologische verbindingzones blijft sterk achter. Afronding van projecten wordt vooral in 2022 en 2023 verwacht. Wat is hier de reden van? Hoe kunnen we proces versnellen en de BURAP II aangrijpen om hierin bij te sturen?

Antwoord: De planning van beheersubsidie is gekoppeld aan de realisatie van het NNB per 2027. Aangezien er minder percelen zijn verworven en ingericht dan werd aangenomen is er ook minder beheersubsidie aangevraagd dan oorspronkelijk was ingeschat. In verband daarmee is de planning voor de komende jaren aangepast.

De SNL-regeling voor beheersubsidies wordt éénmaal per jaar aan het einde van het voorgaande kalenderjaar opengesteld. Aan het begin van het lopende kalenderjaar worden de subsidieaanvragen beschikt. Hierin is gedurende het jaar niet bij te sturen. Het is aan de terreineigenaren of/wanneer zij beheersubsidie aanvragen. De beheersubsidie aanvragen volgen daarbij de realisatie van het NNB. Met de versnelling die in de NNB-realisatie wordt ingezet (zie vraag 18) zal daarna ook de oppervlakte beheersubsidie sneller toenemen.

Vraag 20: *Inmiddels hebben de zes manifestpartners een start gemaakt met het uitvoeren van de gemaakte afspraken in het kader van de Meerjarenaanpak NNB. Ook met andere partners zijn we hierover in gesprek. In april 2020 hebben wij de eerste voortgangsgesprekken gevoerd. Partners zijn gestart met gesprekken met grondeigenaren en met het opstellen van plannen van aanpak, wanneer meer partijen betrokken zijn. Resultaten in de zin van extra verworven hectares vragen meer tijd. (Pagina 25 Bestuursrapportage II).*

Deze passage in de Bestuursrapportage II, is letterlijk overgenomen uit de beantwoording van de technische vragen van de PvdD over de voorgaande bestuursrapportage. (Pagina 5/6 Beantwoording technische vragen | Bestuursrapportage I 2020 (PS 48/20)). Betekent dit, dat er tussen de Bestuursrapportage I en II geen enkele voortgang is met betrekking tot de manifestpartners en de Meerjarenaanpak NNB?

Antwoord: Het klopt dat er in het eerste half jaar van 2020 geen EVZ's zijn afgerond. Tot op heden maken de ecologische verbindingzones nog geen onderdeel uit van de afspraken in het kader van de Meerjarenaanpak NNB. De EVZ's gaan hier vanaf 2021 wel onderdeel van uitmaken. De natte delen van de EVZ waar waterschappen verantwoordelijk voor zijn, worden met de waterschappen besproken. In 2021 worden door de provincie ook de gemeenten bezocht. In die gesprekken zullen ook afspraken gemaakt gaan worden over de realisatie van het droge gemeentelijke deel van de EVZ's.

Vraag 21: Pagina 27: Herstel van de biodiversiteit Indicatoren:

» In 2030 is de afname van de biodiversiteit naar een positieve trend omgebogen.

» In 2050 hebben alle bedreigde planten en dieren in Brabant weer een geschikte leefomgeving.

Vraag 21a: Kan de term 'positieve trend' in dit geval worden omgevormd tot een KPI?

Antwoord: De biodiversiteit laat zich niet uitdrukken in een getal maar in een trend. De ambitie is om de dalende trend om te buigen naar een stijgende trend en om die ombuiging in 2030 te bereiken. Dit moet het resultaat zijn van een breed scala aan prestaties maar is dus niet als zelfstandige prestatie, anders dan als trend, te beschrijven.

Vraag 21b: Worden er bij de in het najaar verwachte herijking van de EVZ's, bedreigde planten en dieren uit de doelstellingen verwijderd zodat de indicator voor 2050 realistischer wordt?

Antwoord: Nee

Vraag 21c: Wat is het referentiepunt/referentiejaar voor beide doelstellingen?

Antwoord: Vanwege de beschikbaarheid van voldoende monitoringsdata worden in zijn algemeenheid de trends aangegeven vanaf 1990. De indicator refereert overigens niet naar een referentiejaar maar naar een ombuiging van de dalende trend naar een stabiele of stijgende trend, te bereiken in 2030.

Vraag 22: Er wordt een cumulatieve reeks genoemd van beheerde ha, maar de aantallen nemen af, het is een dalende reeks. Worden ha onttrokken aan agrarisch landschapsbeheer? Worden deze ha omgezet in permanente natuur zoals NNB, worden de ha of ondergebracht in een ander subsidieregime?

Antwoord: Het agrarisch natuurbeheer wordt gefinancierd door de Provincie en de EU (50-50%). Daarnaast heeft in 2018 de toenmalige Staatssecretaris landelijk éénmalig € 22 mln extra beschikbaar gesteld, waarvan €3,4 mln voor Noord-Brabant. Met dit budget is extra agrarisch natuurbeheer afgesloten voor de resterende beheerperiode tot en met 2021. Dit eenmalig budget van € 22 mln echter is 100% EU-geld. De agrarische natuurcollectieven hebben met die aanvullende middelen tijdelijk meer agrarisch natuurbeheer kunnen uitvoeren. Na 2021 is de planning weer gebaseerd op basis van het regulier beschikbaar budget voor het agrarisch natuurbeheer. De hectares worden niet omgezet in permanente natuur maar de afspraken worden steeds voor 6 jaar gemaakt en daarna bestaat de mogelijkheid van verlenging.

Vraag 23: Bosuitbreiding en bosvorming: kunnen de cijfers van het aantal ha aan te planten en om te vormen bos tegenover de opgave van het aantal ha dat jaarlijks verdwijnt worden gezet? Zowel areaal bos, als ook areaal bomen (dit laatste is dan ook bv. laanbeplanting, kleine landschapselementen, bomen in stedelijk gebied etc).

Antwoord: Wij willen deze bestuursperiode 2.500 ha nieuw bos realiseren en 8.000 ha revitaliseren. De restopgave bosvorming voor Natura 2000 is circa 800 ha (gegevens 2019).

Wij hebben geen cijfers over laanbeplantingen, landschapselementen of bomen in stedelijk gebied.

Vraag 24: Pagina 28 "Kiezen voor schone lucht in provinciale projecten: Door de ondertekening van het schone lucht akkoord (SLA) is dit feitelijk al gerealiseerd. Praktisch gezien betekent dit dat bij nieuwe ontwikkelingen de doelstelling uit het schone lucht akkoord wordt betrokken. De onderwerpen uit het SLA vormen het afwegingskader. Hoe krijgt het genoemde afwegingskader vorm? Op welke wijze is het ook toegankelijk voor en te gebruiken door PS?

Antwoord: Het afwegingskader is een werkwijze waarbij op ambtelijk niveau dwars door de organisatie heen afgesproken is dat er bij relevante programma's en projecten een integrale afweging plaatsvindt. Hierbij worden de doelstellingen van het SLA (vermindering blootstelling aan stikstofdioxide en fijnstof) meegenomen.

Vraag 25: Pagina 29 biodiversiteit: 2 Life+ projecten zijn recent goedgekeurd door de EC. Welke projecten betreft dit?

Antwoord: Dat zijn de projecten LIFE+ Climate forest en LIFE+ Resilias. De provincie is co-financier in deze projecten.

Vraag 26: Vindt er een bijstelling van het budget plaats voor de ondersteuning van het conflictloos samenleven met wolven in Brabant? Zo ja, om welk bedrag gaat het? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: De maatregelen die gericht zijn op het conflict loos samenleven met de wolven in Brabant worden gefinancierd uit het algemene budget van de begrotingspost Natuurwet. Dit budget is voorsnóg ruim voldoende.

Vraag 27: Welk bedrag is vanuit de provincie gereserveerd voor de faunabeheereenheid?

Antwoord: De FBE ontvangt geen middelen vanuit de Omgevingsdiensten. Integendeel, de FBE is legeskosten verschuldigd aan de Omgevingsdienst voor de ontheffingen die zij aanvraagt.

Vraag 28: Welk bedrag ontvangt de faunabeheereenheid vanuit de Omgevingsdiensten?

Antwoord: In de begroting 2020 is € 280.996 gereserveerd voor de FBE.

Vraag 29: Kunnen deze bedragen worden gespecificeerd naar de werkzaamheden van de faunabeheereenheid?

Antwoord: Het merendeel van de kosten betreft personeelskosten (€ 153.500). Voor legeskosten is € 28.210 begroot. De overige kosten betreffen bestuurskosten, kosten voor huisvesting en ICT-faciliteiten en overige kosten.

Programma 5 Economie

Vraag 30: Pagina 35: "Omdat internationaal reizen sinds maart niet mogelijk was vanwege de Coronamaatregelen is een aantal handelsmissies afgelast." Op welke provinciale belangen heeft het afgelasten van handelsmissies effect (gehad), en wat is dat effect concreet?

Antwoord: Er is met de BOM afgesproken dat er jaarlijks 6-8 handelsmissies naar Duitsland, China, Israël en de VS worden georganiseerd met matchmakingsgesprekken voor deelnemende bedrijven. Aan deze handelsmissies zouden minimaal 10 MKB-bedrijven per missie deelnemen. Als gevolg van de COVID-19 pandemie hebben deze handelsmissies niet kunnen plaatsvinden. Het effect hiervan is dat ongeveer 60-80 MKB-bedrijven niet aan matchmaking/klantenwerving hebben kunnen doen. Deze MKB-bedrijven, veelal high tech-bedrijven, moeten het voor het vergroten van hun marktaandeel hebben van het betreden van buitenlandse markten. Het ontbreken van matchmaking/klantenwerving heeft het vermarkten van producten/innovatiesamenwerking op de korte termijn negatief beïnvloed. Door de BOM wordt inmiddels ook ingezet op de organisatie van virtuele bijeenkomsten.

Vraag 31: Pagina 36: Arbeidsmarkt waar vraag en aanbod kwalitatief en kwantitatief met elkaar in evenwicht zijn. Er is echter ook een toenemend aantal buitenlandse werknemers/ arbeidsmigranten. Wat wordt verstaan onder 'in evenwicht zijn'?

Antwoord: Het betekent dat vraag en aanbod op elkaar aansluit; werkenden en werkzoekende de juiste kwalificaties (opleiding/ werkervaring) hebben voor de vraag op de arbeidsmarkt. Dat er dus géén krapte of overschot aan 'personeel' is op de arbeidsmarkt. Buitenlandse werknemers die in NL willen, kunnen en mogen werken vallen onder het aanbod op de arbeidsmarkt.

Vraag 32: Internationale samenwerking: door Corona zijn handelsmissies niet mogelijk.

Vraag 32a: Wat merken we daarvan?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 30

Vraag 32b: Levert het merkbare schade op of juist betere afstemming van binnenlandse productie op behoeften?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 30

Vraag 33: Pagina 37 circulair grondstoffen gebruik: Er komt binnenkort erg veel puin vrij als gevolg van het slopen van stallen. Is daar al op geanticipeerd? Zo ja, op welke wijze?

Antwoord: De uitdaging is maatschappelijke partijen te bewegen de vraag naar en het aanbod van bouw- en sloopmateriaal in tijd en regionaal af te stemmen. Hiervoor nemen we deel in het landelijk onderzoekstraject van NWA / TNO. Bij de agrarische bestemmingen die eigendom zijn van de provincie is het uitgangspunt om circulair te slopen. Voor herbestemming van lege stallen en schuren in Brabant is subsidie mogelijk via de voucherregeling VAB.

Vraag 34: Pagina 39: Continuering aanpak Internationalisering en Branding.

Vraag 34a: Wat is concreet bereikt met de aanpak Internationalisering en Branding tot nu? Kunt u aangeven wat de relatie daarbij is tussen kosten en baten, en resultaten?

Antwoord: De intensiveringsperiode 2017 - 2019 voor internationalisering en branding waarvoor intensiveringsgelden beschikbaar zijn gesteld, is in 2020 geëvalueerd door bureau Ecorys. Het evaluatierapport heeft als onderlegger gediend voor de [Statenmededeling "Continuering aanpak Internationalisering en Branding en beschikbaar stellen stelpost"](#) waarmee de inzet met betrekking tot Internationalisering en Branding wordt gecontinueerd en waarin wordt voorgesteld financiële middelen die gereserveerd staan op een stelpost middels BURAP-II beschikbaar te stellen. Het evaluatierapport van Ecorys dat inzoomt op kosten, baten en resultaten is als bijlage bij de Statenmededeling meegezonden ter agendering van de PS agenda vergadering van 15 juni 2020. Zie: <https://www.brabant.nl/bestuur/provinciale-staten/statenstukken/av/20200615>.

Programma 6 Energie

Vraag 35: Waarom hebben de indicatoren voor 'Versnellen van de verduurzaming van de energieopwekking' en 'Verminderen broeikasgasemissies' geen kwantitatieve indicator?

Antwoord: De maatschappelijke doelstellingen (opgenomen onder 'Wat willen we bereiken' als outcome, zie ook Energie Agenda) hebben duidelijke kwantitatieve indicatoren, 100% duurzame energie in 2050 (grotendeels afkomstig uit Noord-Brabant te behalen) & 90% reductie van de CO₂-uitstoot ten opzichte van de uitstoot in 1990.

Dat ligt anders voor de Output indicatoren (zoals opgenomen onder 'Wat gaan we daarvoor doen') die de resultaten/acties van de provincie weergeven.

Op dit moment is er veel discussie over het 'juiste' cijfer. Landelijk wordt er een discussie gevoerd om te komen tot een methodiek waarmee een cijfer kan worden bepaald (VIVET). Daarmee kan discussie over cijfers worden beslecht.

Vraag 36: Hoeveel moet de totale productie van hernieuwbare energie in petajoule (PJ) zijn (indicator 'Versnellen van de verduurzaming van de energieopwekking'), en wanneer?

Antwoord: De doelstellingen voor duurzame opwek (zoals verwoord in de EnergieAgenda 2030) zijn uitgedrukt als aandeel van de totale energie. Daarbij is naast duurzame opwek ook energie-besparing nodig.

Om een antwoord te kunnen geven op deze vraag is een goede prognose van energiegebruik, duurzame opwek en energiebesparing nodig. Daarover is nu nog veel discussie. Landelijk wordt er een discussie gevoerd om te komen tot een methodiek waarmee een cijfer kan worden bepaald (VIVET). Daarmee kan discussie over cijfers worden beslecht.

Vraag 37: Hoeveel moet de totale emissie broeikasgassen (uitgedrukt in CO₂-equivalenten) in absolute aantallen (in tonnen uitstoot) zijn (indicator 'Verminderen broeikasgasemissies'), en wanneer?

Antwoord: De CO₂-reductie, uitgedrukt in Mton zou in 2030 (afgerond) 16 Mton moeten zijn. Zie blz 6 in de Energie Agenda.

Op dit moment is er veel discussie over het 'juiste' cijfer. Landelijk wordt er een discussie gevoerd om te komen tot een methodiek waarmee een cijfer kan worden bepaald (VIVET). Daarmee kan discussie over cijfers worden beslecht.

Vraag 38: Hoeveel moet de emissie gerelateerd aan energie: totale CO₂- emissie in absolute aantallen (in tonnen uitstoot) zijn (indicator 'Verminderen broeikasgasemissies'), en wanneer?

Antwoord: De CO₂-reductie, uitgedrukt in Mton zou in 2030 (afgerond) 16 Mton moeten zijn. Zie blz 6 in de Energie Agenda. Op dit moment is er veel discussie over het 'juiste' cijfer. Landelijk wordt er een discussie gevoerd om te komen tot een methodiek waarmee een cijfer kan worden bepaald (VIVET). Daarmee kan discussie over cijfers worden beslecht.

Vraag 39: "Bevorderen energiebesparing bij bedrijven onder provinciaal bevoegd gezag" (p. 42). Hoe wordt energiebesparing bij bedrijven onder provinciaal bevoegd gezag concreet bevorderd? Welke instanties zijn daar bij betrokken en welke provinciale middelen (financieel en FTE's) worden daarvoor ingezet?

Antwoord: Over de periode 2018 - 2019 zijn 100% van de omgevingsvergunningen voor energierelevante* bedrijven die onder provinciaal bevoegd gezag vallen geactualiseerd op het onderdeel energiebesparing. In een geactualiseerde vergunning is de verplichting voor een bedrijf opgenomen om elke 4 jaar een energiebesparingsplan op te stellen met daarin de besparingsmaatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder, en jaarlijks over de voortgang te rapporteren. Daarnaast wordt jaarlijks toezicht gehouden op de naleving van de vergunningvoorschriften en op de daadwerkelijke uitvoering van de besparingsmaatregelen. De Brabantse omgevingsdiensten voeren de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving uit in opdracht van de provincie. De intensiveringsopdracht van 2 jaar ('18-'19) had een waarde van € 515.226. (ca. 2,5 fte per jaar). Vanaf 2020 wordt jaarlijks (structureel) voor € 100.000 (ca. 1 fte) opgedragen aan de 3 Brabantse omgevingsdiensten voor het toezicht houden op de naleving van energievoorschriften, en indien nodig de daaropvolgende handhavinginzet.

*Energierelevant onder VTH wordt hier verstaan als niet vallend onder Rijksregels (ETS), niet vallend onder convenant (MJA), en niet aan te merken als "kleinverbruiker".

Vraag 40: "Optreden als launching customer. Indicator: ten minste een zichtbare techniek toegepast voor 2024" (p. 43). Wat houdt het toepassen van een zichtbare techniek concreet in? Graag wat toelichting.

Antwoord: Het concept launching customer gaat er vanuit dat de Provincie als eerste klant van een redelijk (nieuwe) techniek of toepassing het goede voorbeeld geeft. Dit zou bijvoorbeeld zichtbaar op het voorplein of in de vijver voor het provinciehuis kunnen.

Programma 7 Landbouw en voedsel

Vraag 41: "Bijdragen aan het minimaliseren van ongewenste effecten van de landbouw op de omgeving". Eén van de indicatoren is "Aantal woningen met een berekende kans op geurhinder groter dan 20%" (p. 45). Kunt u aangeven welke aantallen woningen met een berekende kans op geurhinder groter dan 20% hadden, de laatste jaren?

Antwoord: In 2019 waren er circa 3500 geur gevoelige objecten (inclusief woningen) met een berekende kans op geurhinder groter dan 20%. De data van eerdere jaren zijn nog niet bekend.

Vraag 42: Welk maximum geldt als doel, voor het aantal woningen met een berekende kans op geurhinder groter dan 20%, en voor welk jaar is dat doel gesteld?

Antwoord: Er is geen doel gesteld ten aanzien van het aantal geurvoelige objecten (inclusief woningen). Het beleid van de provincie draagt bij aan het reduceren van emissies vanuit de veehouderij. In 2014 heeft de provincie normen voor cumulatieve geurhinder in de Verordening ruimte opgenomen. Deze normen zijn overgenomen in de IOV. Deze geurnormen werden nodig geacht om de geurhinder terug te dringen. Gemeenten zijn het bevoegde gezag voor de veehouderijen en zien er op toe bouwplannen hiermee in lijn zijn. Om de ontwikkelingen te volgen wordt gebruikt gemaakt van een rekenmethode die gebaseerd is op de systematiek die gemeenten gebruiken bij het vaststellen van een gemeentelijke geurverordening. De systematiek heeft dus als doel om ontwikkelingen over de jaren heen te monitoren, maar is niet geschikt om op detailniveau vergunningverlening te toetsen. De rapportage is in ontwikkeling en zal een periode van 2010 tot 2020 beslaan. In de rapportage welke in 2021 wordt verwacht zal aandacht worden gegeven aan de vragen zoals deze hier zijn gesteld rekening houdend met de regels van de AVG.

Vraag 43: Eén van de twee indicatoren van 'Bijdragen aan maatschappelijke waarden met de Brabantse landbouw- en voedselsector' is 'Biodiversiteit op landbouwpercelen'. (p. 47). Wat houdt deze indicator concreet in; hoeveel biodiversiteit moet er zijn, op hoeveel landbouwoppervlakte?

Antwoord: Voor deze indicator zullen we aansluiting zoeken bij de biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij en in de 1e BURAP 2021 verder specificeren.

Programma 8 Basisinfrastructuur mobiliteit

Vraag 44: "De impact van het corona-virus is vooral merkbaar bij de uitvoering van de OV-concessies." Ook voor de aanbesteding van OV-concessies kan het corona-virus gevolgen hebben. Zo is de aanbesteding voor de Valleilijn (Gelderland) mislukt vanwege de onzekerheid rondom reizigersaantallen die de coronacrisis teweegbrengt. Er wordt nu een noodconcessie voorbereid, die maximaal 2 jaar mag duren. Is er zicht op de risico's die het corona-virus heeft op de kans van slagen van de binnenkort aan te besteden Brabantse OV-concessies?

Antwoord: Zie ook het antwoord op vraag 3 (CU-SGP) en de [Statenmededeling](#) van 22 september. Op dit moment onderzoekt de provincie een aantal mogelijke scenario's voor de toekomst van concessies. Hierbij nemen we ook landelijke ontwikkelingen mee.

Programma 9 Mobiliteitsontwikkeling

Vraag 45: "Een gedeelte van de geplande fietsstimuleringsactiviteiten van Ons Brabant Fietst, waaronder het programma rond de Vuelta, werden als gevolg van Corona geannuleerd." (p. 58). In welke mate zijn aan het Vuelta-programma-gerelateerde uitgaven niet gedaan, vanwege de annulering? Waar zijn die middelen nu terecht gekomen; worden ze op een andere wijze besteed aan fietsstimulering?

Antwoord: De activiteiten zijn deels gepland voor dit najaar (Sjees je shirt-wedstrijd) en deels voor komend jaar. De bijbehorende middelen worden doorgeschoven.

Het overzicht van incidentele en begrotingssubsidies

Vraag 46: Stg Faunabeheer, Eenheid Noord-Brabant heeft naast een exploitatiesubsidie van € 300.810, ook een projectsubsidie van € 13.600 ontvangen. Waaraan is de € 13.600 projectsubsidie voor Stg Faunabeheer te besteden?

Antwoord: De projectsubsidie van € 13.600 is verstrekt om extra inzet te kunnen plegen op communicatie en optimalisering van het beheer van wilde zwijnen.

Klimaatparagraaf

Vraag 47: Op 1 februari 2019 is de motie Klimaatparagraaf aangenomen waardoor statenvoorstellen tegenwoordig worden voorzien van een klimaatparagraaf. Op deze manier kan inzichtelijk worden gemaakt wat de impact is van beleidsvoorstellen op de klimaatproblematiek en wat de mogelijkheden zijn om negatieve invloeden te beperken en positieve invloeden te maximaliseren. Dit voert zover als, maar beperkt zich niet tot landgebruik, de voedselketen, mobiliteit, etc.

Op dit moment echter, wordt in de klimaatparagraaf veelal kort gerefereerd aan reeds bestaande beleidskaders en wordt niet inzichtelijk gemaakt wat de impact is van individuele plannen en beleidsvoorstellen. Hierdoor wordt de motie Klimaatparagraaf niet correct uitgevoerd.

Vraag 47a: Op welke wijze en op welke momenten wordt de strekking van de motie klimaatparagraaf betrokken bij de vorming van nieuw beleid?

Antwoord: Eind 2019 zijn Provinciale Staten middels een [Statenmededeling](#) geïnformeerd over de invoering van de Klimaatparagraaf. In deze Statenmededeling hebben wij aan de hand van uitgangspunten beschreven hoe we de klimaatparagraaf toepassen. Voor een opsomming van de uitgangspunten verwijzen we graag naar de Statenmededeling.

Vraag 47b: Op welke wijze kan worden geborgd dat er in het vervolg, bij de vorming van nieuw beleid daadwerkelijk inzichtelijk wordt gemaakt wat de impact is op de klimaatproblematiek, en welke mitigerende en versterkende maatregelen worden genomen?

Antwoord: Dit is een vraag met een normatief karakter en daarmee een politieke vraag. In algemene zin is het aan Provinciale Staten om bij de behandeling van statenvoorstellen een oordeel te geven over de klimaatparagraaf van het betreffende statenvoorstel. In de eerdergenoemde Statenmededeling is aangegeven dat GS in Q1 2021 evalueren of de klimaatparagraaf in de vigerende vorm bijdraagt aan de gewenste doelstellingen en uitvoerbaar en effectief is. Tevens is aangegeven dat GS hier te zijner tijd graag met uw Staten over in gesprek gaan.

Bijlage 6 3^e Begrotingswijziging 2020

Vraag 48a: Hoe worden de verschillen veroorzaakt in organisatiekosten tussen de programma's 1 t/m 10? Bijv bestuur en veiligheid 31% en mobiliteitsontwikkeling 3%. : En hoe kan het dat het veel meer is dan het afgesproken percentage overhead die de provincie hanteert voor programma's? Wat voor gevolg hebben de hoge kosten op het programma?

Antwoord: De organisatiekosten betreft de toerekening van personeelskosten bij de inzet voor een programma. Dit is dus niet de overhead, maar gaat om de directe personele inzet die wordt gedaan om de prestaties van het betreffende programma te realiseren.

De uitvoering en inzet zijn verschillend per programma, hierdoor varieert ook de verhouding tussen het programmabudget en de organisatiekosten. De karakteristiek van een programma Bestuur en Veiligheid leidt ertoe dat er relatief beperkt gebruik wordt gemaakt van programmabudget in relatie tot de personele inzet. Waar bij Mobiliteitsontwikkeling juist sprake is van relatief hoge inzet van programmabudget (bijvoorbeeld t.b.v. infrastructurele projecten) in relatie tot de personele inzet.

Technische vragen fractie GroenLinks

Programma 1 Bestuur en veiligheid

Vraag 1: Is het thema Integriteit, gezien de indicator, ook onderdeel van de cursus Vergroting Weerbaarheid voor de 300 ambtenaren? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet, en hoe krijgt dit deel van de indicator dan vorm in de genoemde jaren?

Antwoord: Ja, doordat in de training Weerbaarheid en Integriteit beide aspecten stevig verankerd zijn. Er zijn nu meer dan 450 ambtenaren die de training gevolgd hebben. In de training zijn verschillende onderdelen opgenomen, waaronder ook integer handelen en de link tussen integriteit en weerbaarheid.

Programma 2 Ruimte en wonen

Vraag 2: In oktober 2021 stellen we (pas) de provinciale Omgevingsverordening vast. U geeft aan dat u nu alvast streeft "naar excellent maatwerk in de uitvoering van onze ruimtelijke afwegingen om zo kwaliteit van de leefomgeving voor alle Brabanders te verbeteren". Wat betekent dit concreet voor de praktijk van de vergunningsverlening? Wat doet u anders dan enkele jaren geleden? Hoe betreft u de omgeving bij het verlenen van een vergunning?

Antwoord: De passage m.b.t. excellent maatwerk waarnaar wordt gerefereerd, heeft betrekking op ruimtelijke afweging in brede zin. In onze interim omgevingsverordening is hiertoe onder andere de zogenaamde 'meerwaarde benadering' opgenomen waar maatschappelijke betrokkenheid en participatie een belangrijk onderdeel vormt. De concrete (milieu) vergunningverlening is in de meeste gevallen een verantwoordelijkheid van gemeenten. Soms is de provincie verantwoordelijk. Bij vergunningaanvragen geldt dat een initiatiefnemer moet aangeven hoe de omgeving bij het initiatief is betrokken. Bij meer complexe aanvragen waarvoor wij bevoegd zijn, denken wij aan het instellen van een omgevingstafel om inbreng van de omgeving te borgen.

Vraag 3: U spreekt over nieuwe plannen voor woningbouw en bedrijvigheid maar ook veel plannen voor herbestemming van deelnemers aan de warme sanering varkenshouderij en van nertsenhouders. Graag ontvangen wij een overzicht van deze plannen (aantal, aard en gemeente/locatie).

Antwoord: De verzoeken tot herbestemming van de warme sanering varkenshouderij en nertsenhouders waar u naar vraagt bevinden zich overwegend in de vooroverlegfase en vaak nog zelfs in een fase daarvoor. We zijn daarbij nu reeds in gesprek omdat we meer dan voorheen aan de voorkant willen meedenken en in deze fase de provinciale belangen inbrengen. Dit alles met als doel om snel te kunnen handelen en tot realistische plannen te komen. We zetten hiervoor de VAB-Impuls in en organiseren wekelijks de Studio Omgevingskwaliteit. Hier schuiven gemeenten en initiatiefnemers met ons om tafel om oriënterend de ideeën te bespreken. Het nog in een te vroeg stadium om deze plannen met u te delen omdat de initiatiefnemers eerst de dialoog moeten aangaan met hun omgeving.

Programma 3 Water en Bodem

Vraag 4: De aanpak verdroging natte natuureilanden en schoon oppervlakte lopen achter op schema. Met de waterschappen worden aanvullende samenwerkings- en uitvoeringsafspraken gemaakt. Hoe is daarop de voortgang en wanneer kunnen deze afspraken worden gedeeld met de provinciale staten?

Antwoord: In december 2020 ligt er naar verwachting een overkoepelende samenwerkingsovereenkomst met de waterschappen. Deze wordt in de periode januari/maart 2021 verder geconcretiseerd en uitgewerkt. In een statenmededeling kunnen we PS in april 2021 informeren.

Programma 4 Natuur en Milieu

Vraag 5: De provincie rapporteert niet over de mate van overschrijdingen per genoemde stof (PM10, PM2,5, Nox, Roet (EC)). Graag zouden we een rapportage ontvangen over 2019 over deze stoffen, liefst per Brabantse gemeente (of regio).

Antwoord: Over de luchtkwaliteit en de mate van overschrijdingen wordt landelijk jaarlijks gerapporteerd middels de monitoringsrapportage luchtkwaliteit. PS is op 20 april 2020 geïnformeerd over de resultaten 2018 via

[statenmededeling](#). De rapportage over 2019 is nog niet gereed. Deze wordt eind dit jaar verwacht. Als deze gereed is, wordt PS wederom geïnformeerd.

De bijbehorende kaarten zijn te vinden op de [Atlas leefomgeving](#). Op de website zijn onder kaartlagen-> lucht de meest actuele kaarten (2018) te raadplegen over de concentraties fijnstof, stikstofdioxide en roet

Vraag 6: In de statenmededeling wordt aangegeven dat bij elke nieuwe ontwikkeling de doelstellingen van het schone lucht akkoord worden betrokken. Hoe wordt dit getoetst? En wat is de consequentie als een ontwikkeling een negatief effect heeft op de luchtkwaliteit, terwijl deze is overbelast in het gebied? Wordt deze dan geweigerd?

Antwoord: Bij relevante provinciale programma's en projecten wordt een integrale afweging gemaakt, waarbij de doelstellingen van het Schone Lucht Akkoord (SLA), vermindering blootstelling aan stikstofdioxide en fijnstof, worden meegenomen. De geldende EU-grenswaarden zijn hierbij de absolute ondergrens.

Vraag 7: Kan de bijstelling voor uitgaven milieu (pagina 23) voor 2020 nader worden toegelicht? Waarom gaat dit naar de algemene middelen?

Antwoord: Kosten voor onderzoek Bodemkwaliteitsmeetnet vallen dit jaar lager uit dan geraamd. Beschikbare budget zijn structurele middelen en vervallen naar de algemene middelen.

Vraag 8: Hoe verhoudt de indicator 'beperken geluidsbelasting Brabanders' zich tot de geactualiseerde WHO- en GGD-advieswaarden voor geluid?

Antwoord: De indicator beperking geluidsoverlast voor Brabanders is gericht op een structurele aanpak om het aantal woningen aan met een geluidbelasting boven de 60 decibel te beperken.

De belangrijkste geluidbron waar de provincie verantwoordelijk voor is, zijn de provinciale wegen. Afhankelijk van de situatie geldt op basis van de Wet geluidhinder voor wegen een gedifferentieerd normenstelsel. Langs onze wegen wordt hier aan voldaan. Door autonome groei van het verkeer kan de geluidbelasting toegenomen zijn tot boven deze norm. Het beleid van de provincie is erop gericht deze situaties op te lossen.

Het RIVM adviseert de door de WHO voorgestelde waarde als norm te nemen. Deze waarde ligt lager dan de maximale waarde uit de Wet geluidhinder. In deze situatie zou langs nagenoeg alle provinciale wegen sprake zijn van overschrijding van die norm. Hetzelfde geldt voor de advieswaarde van de GGD.

Vraag 9: Geeft de indicatoren voor VTH-uitvoering geen verkeerd beeld, gezien de recente jaarverslagen van de omgevingsdiensten waar onder ander bleek dat voor BRZO-bedrijven er een slecht nalevingsgedrag was?

Antwoord: De mate van spontane naleving wordt gemeten door het aantal 1e controles waarin geen overtreding werd geconstateerd te delen door het totaal aantal 1e controles (een 1e controle is die controle waarmee het toezichtproces start). Hieraan is een waarde van 60% gekoppeld. Dat wil dus zeggen dat in 60% van de 1e controles geen overtreding wordt geconstateerd. Bij de interpretatie daarvan moeten drie punten in acht worden genomen:

1. We voeren risicogericht toezicht uit. Dat wil zeggen dat de slechte nalevers meer aandacht krijgen dan de goede en dat de activiteiten waar de gevolgen van overtreding op de leefomgeving groot zijn meer aandacht krijgen dan waar die laag zijn. Een lage score is een indicatie dat we er in slagen om onze toezichtcapaciteit op de juiste plekken in te zetten.
2. Tijdens een 1e controle is er een enorme bandbreedte aan overtredingen die een toezichthouder kan aantreffen. Zo kan er sprake zijn van geen of maar één overtreding of juist van een groot aantal overtredingen. Verder kan er sprake zijn van een lichte overtreding (bv een administratieve onvolkomenheid) of juist van zeer ernstige overtredingen (bv het foutief overladen van explosieve of giftige stoffen). Deze nuance komt in deze indicator niet tot uitdrukking. Alleen de 1e controles met geen enkele overtreding bepalen de uitkomst van de indicator
3. De spontane naleving zegt iets over degene waarvoor de regels gelden. We proberen we eraan bij te dragen de spontane naleving te verbeteren door in het toezicht voorlichting te geven over de regels, nalevingsassistentie te bieden (hoe kan ik de risico's op regelovertreding verminderen) en door de eigen verantwoordelijkheid te benadrukken. De spontane naleving is dus primair de prestatie van de ondernemer dat wordt beïnvloed door het toezicht. De indicator 'mate van spontane naleving' wordt gebruikt om het toezicht te sturen. Het is geen indicator die een volledig beeld geeft van de naleving.

Zoals aangegeven in de [Statenmededeling VTH-indicatoren 2018 \(16 april 2019, PS nr:4510333\)](#) is het ons bekend dat deze indicator geen volledig beeld schetst van de naleving. We zijn samen met de omgevingsdiensten bezig om hiervoor aanvullende indicatoren en de bijbehorende verzameling, opslag en analyse van data te ontwikkelen. In de aangehaalde Statenmededeling staat daarover het volgende:

Deze constatering was eerder ook gedaan door het onderzoeksbureau Lysias bij de [evaluatie van de Handhavingenkoers 2013-2016](#). Naar aanleiding hiervan hebben wij u aangegeven dat we de wijze waarop we het naleefgedrag vaststellen zodanig aanpassen dat deze niet beïnvloed wordt door de wijze van Toezicht houden. Deze werkwijze wordt in 2019 vormgegeven mede naar aanleiding van het nieuwe [instrumenteel VTH Kader](#).

Wat het naleefgedrag van de Brzo-bedrijven betreft zoals gerapporteerd in het jaarverslag merken wij op dat hier een andere definitie is gebruikt voor spontane naleving, namelijk het aantal bedrijven waar geen enkele overtreding is geconstateerd ten opzicht van het totaal aantal geïnspecteerde bedrijven, dit is voor Brzo-bedrijven een landelijk gehanteerde definitie. Bij de meeste bedrijven betreft het administratieve tekortkomingen. Verder heeft het onderwerp 'aging' meer aandacht en diepgang gekregen waardoor meer overtredingen aan het licht zijn gekomen. Wordt gekeken naar de overige milieu-aspecten bij Brzo-bedrijven dan loopt de naleving in de pas met de niet-Brzo-bedrijven.

Vraag 10: Kan de bijstelling voor uitgaven milieu (natuur en milieu pagina 31) nader en met meer detail worden toegelicht? Waar gaat dit geld naartoe?

Antwoord: Deze bijstelling heeft betrekking op de geraamde uitgaven voor projecten ambities PMWP. Aantal projecten vallen goedkoper uit of lopen vertraging op waardoor de geraamde uitgaven dit jaar niet worden gerealiseerd. De middelen vervallen naar de reserve PMWP algemeen.

Vraag 11: Wat is de reden dat ontsnipperingsopgave voor de A58 later zal plaatsvinden (drie jaar vertraging)? Wat voor effecten heeft dit uitstel voor soorten?

Antwoord: In de Kamerbrief van 20 november 2019 meldt de Minister van I&W dat vertragingskosten, de kosten voor extra onderzoek én voor eventueel benodigde compensatie-opgaven naar inschatting van RWS en ProRail voor grote projecten aanzienlijk kunnen zijn en in totaal tientallen miljoenen euro's bedragen. De inventarisatie laat zien dat het voor een aantal projecten lastig zal zijn om een sluitende beoordeling op stikstof rond te krijgen. Dit betreft naar huidig inzicht de InnovA58 waar het tracé waar de Beerze zich bevindt onderdeel van is. Mitigatie biedt hier mogelijk onvoldoende ruimte (snelheidsverlaging of extern salderen). In de brief worden indicatieve vertragingen gemeld voor Eindhoven-Tilburg met 1-3 jaar. Er wordt op volle kracht ingezet op zo spoedig mogelijke realisatie.

Het betreft een al lange tijd bestaande situatie die voor soorten ongunstig is maar het belangrijkste is dat er uiteindelijk wel goede maatregelen komen, al laten die wat langer op zich wachten.

Vraag 12: Wat is de reden dat de uitgaven mbt gezondheid verschoven worden naar 2021? Waarom deze vertraging?

Antwoord: Door de wisseling van de bestuurders en andere accenten op dit onderwerp is vertraging ontstaan. Momenteel vindt uitwerking plaats van onze rolname gebaseerd op de kerntaken van de provincie. In oktober zal hierover een startgesprek met PS plaatsvinden. Nadere uitwerking vindt begin 2021 plaats waarbij in het voorjaar aan PS een uitvoeringsprogramma zal worden voorgelegd.

Vraag 13: Kan de bijstelling voor uitgaven milieu (pagina 32) nader en met meer detail worden toegelicht? Waarom gaat dit geld naar de algemene middelen?

Antwoord: Kosten voor monitoring, intergemeentelijke samenwerking en hergebruik en nazorg stortplaatsen vallen dit jaar lager uit dan geraamd. Beschikbare budgetten zijn structurele middelen en vervallen naar de algemene middelen.

Programma 5 Economie

Vraag 14: Er zijn 235 aanvragen ingediend bij de provincie voor overbruggingskredieten. Welke bedrijven betreft dit? De GL-fractie ontvangt graag deze lijst, geclusterd per sector.

Antwoord: In de [tussentijdse rapportage van Techleap](#) (dd 11 augustus) zijn alle data en analyses van de COL-regeling terug te lezen. Daarin staan ook de uitsplitsingen per sector en per provincie vermeld; 32% van de aanvragen komt uit de Soft tech (SaaS, AI, etc), 10% Clean tech & energie, 10% High tech, 9% Med tech, 9% Agrifood, 5% Life sciences, 4% Logistiek, 3% Fin tech, 2% Bio-based, 2% Chemie en 14% Overig.

Het verstrekken van een lijst van specifieke bedrijven is helaas niet mogelijk. Het betreft zoals u zich kunt voorstellen bedrijfsgevoelige informatie, aangezien de aanvraag van een overbruggingslening iets kan zeggen over de financiële positie van een bedrijf.

Programma 6 Energie

Vraag 15: Er ontbreekt een indicator voor het voldoen van bedrijven (met een provinciale vergunning) aan de energiebesparingsplicht. Waarom ontbreekt deze indicator? Kunt u aangeven waar we nu staan?

Antwoord: Aangegeven is dat in 2024 100% van de energierelevante bedrijven zijn gecontroleerd. Absoluut betekent dit dat van de 395 bedrijven in Noord-Brabant (GS bevoegd gezag), 142 energierelevant* zijn voor het gebruik van het instrument VTH.

*Energierelevant onder VTH wordt hier verstaan als niet vallend onder Rijksregels (ETS), niet vallend onder convenant (MJA), en niet aan te merken als "kleinverbruiker".

Programma 7 Landbouw en voedsel

Vraag 16: In de bestuursrapportage staat "Sommige onderdelen konden niet doorgaan, zoals de uitreiking van een aantal Agrofoodpluimen in het voorjaar". Welke onderdelen naast het uitreiken van Agrofoodpluimen heeft door de corona crisis niet kunnen doorgaan? Wat zijn hiervan de gevolgen?

Antwoord: In de eerdere formulering was het woord fysiek weggevallen. Sommige onderdelen konden fysiek niet doorgaan. Uiteindelijk is het niet zo dat activiteiten, behalve de uitreiking van de Agrofoodpluim, niet zijn doorgegaan. In het voorjaar zijn activiteiten even vertraagd geweest, maar later via digitale communicatie weer opgepakt. Wel zien we dat bepaalde activiteiten op een andere manier zijn of worden vormgegeven. Bijeenkomsten worden digitaal of hybride vormgegeven. Overigens is inmiddels de agrofoodpluim ook digitaal uitgereikt.

Vraag 17: In de bestuursrapportage staat "We zetten ook in op de toepassing van smart farming technologieën". Op welke technologieën wordt nu precies ingezet en hoe ziet deze inzet eruit?

Antwoord: Een concreet voorbeeld hiervan betreft de inzet van data en sensing bij de toepassing van precisielandbouw. Door de exacte dosering van water, voeding en onkruidbestrijding wordt een weerbaarder en duurzamere landbouw in praktijk gebracht. Daarbij kan ook de combinatie gemaakt worden met natuur-inclusieve teelt, stroteenteelt en bodemverbeterende teelt.

Een tweede voorbeeld betreft de toepassing van sensing, vision en data, in de varkenshouderij gericht op een beter stalklimaat en diergezondheid/dierenwelzijn. Door te sturen op een beter stalklimaat, ontstaat een aangenamere omgeving voor mens en dier, en deze technologieën maken het mogelijk op dierniveau de conditie van het varken te monitoren.

In het Agri Food Innovation-programma werken partijen in de voedselketen samen met kennisinstellingen aan "smart farming".

Vraag 18: In januari komt er een nieuwe visie voor kringlooplandbouw en voedsel. Wie zijn momenteel gesprekspartners vanuit het "veld"? Wie zitten er aan tafel bij het vormen van deze visie?

Antwoord: We zullen u via een Statenmededeling, die op 13 oktober zal worden behandeld in GS, nader informeren.

Vraag 19: Als indicator wordt gegeven "Aantal woningen met een berekende kans op geurhinder groter dan 20%". Wat is het aantal? Wat doet de provincie momenteel om dit aantal terug te dringen?

Antwoord: Zie antwoord vraag 42 PvdD.

Aanvullend: In 2020 gaan we gemeente stimuleren om een aantal pilots op te zetten in het kader van het schone luchtakkoord en geur, maken we een provinciale geurkaart en werken we samen met de gemeenten en omgevingsdiensten aan de problematiek van de combiluchtwassers.

Programma 8 Basisinfrastructuur Mobiliteit

Vraag 20: Het coronavirus heeft in 2020 grote invloed gehad op OV. Onduidelijk is wat exact de (blijvende) effecten zullen zijn. We streven ernaar de invloed van Corona (op korte en lange termijn) z.s.m. helder te hebben, aldus het college in de bestuursrapportage II 2020.

- Op welke wijze wordt dit inzichtelijk gemaakt?

- Welke concrete acties worden voorbereid om hierop in te spelen?
- Is er al sprake van aanpassing van beleid op de middel- en langetermijnevolgen van de coronacrisis en wordt hier integraal onderdeel op aangepast in beleidsstukken?
- Wordt er rekening gehouden met minder investeringen in mobiliteit als gevolg van corona?

Antwoord: Zie ook de antwoorden op vraag 3 (CU-SGP) en 44 (PvdD) en de statenmededeling van 22 september. Voor het OV zijn we nu bezig met de uitwerking van de verschillende scenario's voor de toekomst van concessies. Hierover hebben we dit najaar meer duidelijkheid en zullen we u ook informeren, dit kan bijvoorbeeld via de statenwerkgroep gedeelde mobiliteit.

We houden geen rekening met minder investeringen in mobiliteit, zo hebben we recent ons bidbook toekomstbeeld OV gepresenteerd om juist in deze tijd te blijven investeren zodat het OV naar de toekomst een verdere schaalspiong kan maken.

Vraag 21: Naast de eerder genoemde vertraging bij de realisatie van een aantal Rijks infrastructuurprojecten is er in 2020 nog geen definitief besluit over de bundelroute. De bundelroute gaat over een aantal projecten in onderlinge samenhang. Over de voortgang zijn de Staten geïnformeerd. De betrokken gemeenten hebben een rol in de uitvoering en draagvlak is belangrijk, aldus het college in de bestuursrapportage II 2020.

Vraag 21a: Op welke wijze wordt draagvlak belangrijk? Wordt draagvlak in deze ook gemeten? Zo ja, op welke wijze? Onder welke groepen?

Antwoord: Het draagvlak aan de voorkant voor de verschillende oplossingsvarianten is hier belangrijk. Dit is ook nadrukkelijk genoemd in het Bestuursakkoord. De voorgestelde aanpak moet een oplossing zijn voor de komende 20-30 jaar (robuust) en op bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak kunnen rekenen. In alle deelprojecten zal er ruimte opgenomen worden voor 'burgerparticipatie'. De vorm en omvang daarvan verschilt per project omdat de projecten onderling qua omvang en tijdshorizon niet helemaal vergelijkbaar zijn. De bundelroute bestaat uit 5 deelprojecten: 1) Verkeersvisie Helmond, 2) Ring Noordoost Eindhoven, 3) Planstudie Nuenen, 4) Beekse brug (N615), 5) 2e aansluiting Ekkersrijt. De provincie trekt het project van de Beekse brug (N615). De andere deelprojecten worden getrokken door de gemeenten, waarbij de provincie wel nauw betrokken is bij de Planstudie Nuenen ivm de N615.

Vraag 21b: Worden er ook draagvlak metingen gedaan voor de mobiliteitshubs? Zo ja op welke wijze? Onder welke groepen?

Antwoord: Nee, niet specifiek voor hubs. Wel wordt in de breedte de tevredenheid van het OV gemeten.

Vraag 21c: Welke nieuwe snelfietsrotepaden worden onderzocht, naast de nu al onderzochte en geplande?

Antwoord: Mogelijke toekomstige routes in beeld zijn o.a. Tilburg - Oosterhout, Eindhoven - 's-Hertogenbosch, Tilburg - Eindhoven en Tilburg - 's-Hertogenbosch. In het nieuwe beleidskader Mobiliteit 2030 is een geactualiseerde kaart van het snelfietsrouten netwerk opgenomen. Voor iedere route is een bestuursovereenkomst voor de gehele route met alle gemeenten nodig en bijbehorende financiering.

De planning van de huidige routes is als volgt:

Snelfietsroute	Planvorming	Start realisatie	Opening
Cuijk - Nijmegen	2016	2018	2020
Tilburg - Waalwijk	2018	2019	2021
Nistelrode - Uden	2018	2019	2021
Eindhoven - Helmond	2018	2019	2021
Tilburg - Breda	2019	2020	Tilburg - Rijen 2021, Rijen - Breda 2024
Waalwijk - 's- Hertogenbosch	2017	2021	2022/2023
Zaltbommel - 's- Hertogenbosch	2019	2021	2022/2023
Uden-Veghel	2019	2020	2022/2023
Bergen op Zoom - Roosendaal	2019	2020	2022/2023

Programma 10 Vrijetijd, Cultuur, Sport en Erfgoed

Vraag 24: Het sportakkoord wordt getemporiseerd. Op welke wijze gebeurt dit? Betekent dit dat het momenteel stilligt? Zijn hier ook draagvlakmetingen voor gedaan? Zo ja, op welke wijze? Onder welke groepen?

Antwoord: Tijdens de bestuurlijke impasse begin 2020 heeft het demissionaire college besloten geen nieuwe beleidsonderdelen voor sport op te starten totdat er een nieuw college aantrad. Hierdoor kwam ook het Sportakkoord stil te liggen. In het nieuwe bestuursakkoord maakt sport deel uit van het nieuwe beleidskader Vrijetijd, Cultuur en Sport. Als onderdeel van dit kader zullen gesprekken worden gevoerd met belangrijke stakeholders uit de sport, cultuur, erfgoed, recreatie en toerisme met als bedoeling om gezamenlijk een visie richting 2030 op te stellen en afspraken te maken over onderwerpen die worden opgenomen in dit nieuwe beleidskader. Om doublures te voorkomen is het Sportakkoord getemporiseerd tot het proces van deze consultatie van het nieuwe kader duidelijk is en dan bekijken wij of er nog een specifiek Sportakkoord noodzakelijk is. Overigens zijn er voor een aantal onderwerpen uit het landelijk Sportakkoord zoals topsportevenementen, talentontwikkeling en Uniek Sporten al concrete afspraken gemaakt met samenwerkingspartners. De facto zijn dit deelakkoorden zoals in het Sportakkoord. Er zijn geen draagvlakmetingen uitgevoerd wel zijn er gesprekken gevoerd en/of worden er nog gesprekken gevoerd met stakeholders uit de Sport.

Nagekomen technische vragen fractie PVV

Statenvoorstel

p7, 1.d Sourcing ICT basisinfrastructuur:

Vraag 1: Wat bedoelt GS hier concreet met 'sourcing'?

Antwoord: Met outsourcen van de dienst ICT-basisinfrastructuur wordt bedoeld het uitbesteden van ICT-dienstverlening op gebied van de basis ICT-infrastructuur aan een outsourcingpartner. Na een Europese aanbesteding is de gunning uitgegaan naar OGD ICT-diensten.

Vraag 2: Bestaat er een onderliggende strategie en beleidskader rondom ICT-sourcing?

Antwoord: Er is i.s.m. bureau Gartner een visie op sourcing ontwikkeld. De kern van de sourcingvisie is dat ICT een beweging maakt van een organisatie die zelf ICT- en informatiediensten ontwikkelt en beheert naar een regieorganisatie. De visie is vervolgens uitgewerkt in een sourcingstrategie.

Vraag 3: Welke doelstelling(en) beoogt GS te realiseren met het overdragen van ICT-beheer aan een externe partner en hoe gaat het behalen van deze doelstellingen gemonitord worden?

Antwoord: Met het aanbesteden van ICT- basisinfrastructuur beogen we de volgende doelstellingen:

- Verbeteren van de time to market;
- Vergroten van het adaptief vermogen;
- Verder versterken van governance en besturing;
- Borgen van de continuïteit dienstverlening en expertise.

Het resultaat van de aanbesteding is een overeenkomst met een gespecialiseerde leverancier voor de levering van Dienst ICT-basisinfrastructuur, inclusief de afspraken die daarbij horen, waaronder de financiële afspraken (DFA), afspraken over de niveaus van dienstverlening (SLA) en uitvoering en aanpassing van de dienstverlening (DAP).

Een van de cruciale drivers om de Dienst ICT-basisinfrastructuur te outsourcen was de kwetsbaarheid van onze provincie als I-organisatie. Op onze schaalgrootte zijn de steeds sneller toenemende ontwikkelingen en bijbehorende specialistische kennis vrijwel niet intern te organiseren. Ook de informatie-veiligheid is gebaat bij outsourcing omdat contractueel wordt vastgelegd dat de Opdrachtnemer moet voldoen aan wet- en regelgeving die van toepassing is op de dienst, de dienst wordt geleverd door een gecertificeerde opdrachtnemer, en de dienst wordt uitgevoerd door specialisten die zich continu verdiepen in de meest actuele bedreigingen en weten welke maatregelen te nemen om de informatiebeveiliging te waarborgen.

Vraag 4: Is er een businesscase opgesteld voor deze sourcingbeslissing omtrent ICT-beheer?

Antwoord: Ja. De argumenten om te besluiten tot aanbesteding zijn voornamelijk gebaseerd op kwalitatieve baten, de met beheer gepaard gaande kosten waren geen primaire driver.

Bij het opstellen van de business case zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De transitie vindt plaats volgens het principe 'As is', wat inhoudt dat de externe leverancier de huidige dienstverlening 1op1 overneemt;
- De contractperiode is minimaal 4 jaar, met opties tot verlenging;
- Er gaan geen PNB-medewerkers verplicht over naar de externe leverancier;
- Bij start van de transitie van werkpakket 1 staat er binnen I&I al een organisatie klaar om op dit deel regie te kunnen voeren.

Vraag 5: Wat valt er concreet allemaal onder 'ICT-basisinfrastructuur'?

Antwoord: Concreet zijn de volgende diensten aanbesteed:

- Applicatiehosting
Applicaties die draaien op servers in datacenter provinciehuis gaan op termijn gecontroleerd over. Outsourcingpartner levert technisch beheer op de servers.
- Beveiligde connectiviteit
Netwerkverbindingen zoals externe netwerkverbindingen (WAN) en bekabeld en draadloos netwerk worden door outsourcingpartner beheerd en beveiligd inclusief actieve monitoring en response op beveiliging.
- Digitale werkomgeving
De outsourcingpartner levert en beheert de inrichting (Windows en applicaties) van vaste en mobiele werkplekken (zoals thin clients, laptops en fat clients, mobiele devices)
- Algemene dienstverlening

OGD ICT- diensten levert 2e en 3e lijndienstverlening en coördineert als service integrator de dienstverlening van externe ICT-leveranciers m.b.t basis infrastructuur.

Buiten de scope vallen de eerstelijns dienstverlening die door ons Dienstenplein wordt geleverd.

Vraag 6: Op welke wijze is de regievoering vormgegeven?

Antwoord: Om de dienstverlening van de OGD ICT-diensten, andere ICT- leveranciers en interne teams in goede banen te leiden is binnen programma dienstverlening ICT een regieteam ingericht welke de ICT-dienstverlening coördineert.

Met OGD ICT-diensten zijn strenge prestatieafspraken gecontracteerd, deze worden gemonitord en OGD wordt door de regieorganisatie bijgestuurd als continuïteits- of andere prestaties achterblijven op de gecontracteerde diensten.

Vraag 7: Op welke wijze wordt de continuïteit van de ICT-basisinfrastructuur gewaarborgd?

Antwoord: De ICT- basisinfrastructuur wordt geborgd door de redundante opzet van cruciale systemen en daaraan gerelateerde back-upsystemen. Dit is vooralsnog gelijk aan de voormalige situatie. Vanaf 2021 start OGD ICT-diensten met de transformatie naar de nieuwe ICT- basisinfrastructuur die nog een hogere continuïteitsborging kent door inzet van nieuwere technieken en cloudstrategie. Er is dan ook sprake van vergaande redundantie door spreiding diensten over meerdere datacenters.

Vraag 8: Op welke wijze wordt de security van de ICT-basisinfrastructuur gewaarborgd?

Antwoord: OGD ICT-diensten levert, conform contractuele afspraken, haar diensten volgens de eisen vanuit de ISO27001, en sluit aan op de voor provincie Noord-Brabant geldende Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De leverancier verklaart doormiddel van een extern opgestelde in control verklaring (ICV) jaarlijks dat zij voldoen aan de eisen die door de BIO worden gesteld. Tevens zal de Provincie Noord-Brabant op basis van audits onderzoeken of de compliance van de desbetreffende leverancier voldoet.

Vraag 9: Op welke wijze wordt voor (pay-per-use) IaaS de kostenefficiency gewaarborgd en (potentieel over) gebruik gemonitord?

Antwoord: De facturering van dienstverlening door OGD ICT - Diensten is opgezet volgens pay-per-use model. Vanuit SLA en leveranciersmanagement vindt monitoring en sturing plaats.

Vraag 10: Wat zijn de gevolgen van de outsourcing voor de huidige beheerders?

Antwoord: De uitbesteding heeft tot gevolg gehad dat de beheerwerkzaamheden voor ICT-basisinfrastructuur zijn vervallen. Het uitgangspunt was organisch veranderen en vitaal organiseren: medewerkers begeleiden naar passend werk volgens fase II (3-fasenmodel CAP 2018). Medewerkers zijn in gelegenheid gesteld om ander werk te vinden binnen dan wel buiten de organisatie. Elke interne beheerder heeft een nieuwe functie gevonden.

Vraag 11: p8/9: Wat is concreet de verklaring voor de stijging van het aantal fte voor 2021, 2022, 2023 binnen het OKB?

Antwoord: Een deel van de capaciteit binnen het OKB is tijdelijk gefinancierd. De omvang van deze tijdelijk gefinancierde capaciteit neemt de komende jaren af.

Conform afspraak met uw staten brengen wij bij uitbreiding of intensivering van taken of voortzetting van aflopende tijdelijke taken de daarvoor benodigde capaciteit in beeld. Indien dit niet binnen de reeds beschikbare capaciteit kan worden opgevangen, doen wij u een voorstel om het budget voor de extra benodigde capaciteit beschikbaar te stellen en toe te voegen aan het organisatiekostenbudget. Afhankelijk van de aard van het voorstel leggen wij dit voor via statenvoorstellen of informeren wij u hierover via statenmededelingen en verwerken wij dit vervolgens bij het eerstvolgende S&V-moment.

In de voorliggende bestuursrapportage worden de mutaties sinds de vorige bestuursrapportage in beeld gebracht en verwerkt.

Zoals uit de tabel op pagina 9 van het statenvoorstel blijkt, is er op totaal ten opzichte van 2020 sprake van een afname van tijdelijke capaciteit over de periode t/m 2023.

Programma 3 Water en bodem

Vraag 12 p20: "De huidige wetgeving zit agrarische ondernemers op onderdelen in de weg om maatregelen uit te voeren die de bodemvitaliteit bevorderen." Welke wetgeving is dit? Graag opsplitsen naar Landelijk, Provinciaal en EU.

Antwoord: Het betreft landelijke wetgeving. De maximaal toelaatbare gift aan dierlijke mest, onderdeel van de landelijke mestwetgeving, is gekoppeld aan stikstof en fosfaat. Het gehalte aan stikstof en fosfaat in de dierlijke mest is relatief hoog ten opzichte van organische stof, waardoor een bodem die alleen met drijfmest wordt bemest, relatief weinig organische stof ontvangt. Fosfaat aanwezig in compost telt gedeeltelijk mee in de mestboekhouding. De verhouding fosfaat en organische stof in compost is daarentegen beter en draagt op de langere termijn meer bij aan de bodemvitaliteit. Aanvoer van compost gaat gepaard met kosten, terwijl aanvoer van de drijfmest voor de ontvangende landbouwer veelal geld oplevert. Binnen de Brabantse veehouderij is er namelijk onvoldoende wettelijke plaatsingsruimte voor drijfmest. Die moet worden afgevoerd, wat een kostenpost betekent.

In de praktijk kiest de agrariër daarom meestal voor het toedienen van drijfmest in plaats van compost wat ten koste gaat van de bodemvitaliteit. Verder staat injectie van drijfmest, met als doel de ammoniak-emissie te reduceren, op gespannen voet met de vitaliteit van de bodem. Het injecteren van mest kan namelijk schadelijk uitpakken voor het bodemleven. Een gevarieerd en rijk bodemleven is essentieel voor de bodemvitaliteit.

Programma 4 Natuur en milieu

Vraag 13: p26: "In 2030 is de afname van de biodiversiteit naar een positieve trend omgebogen."

Vraag 13a: Zou u deze indicator kunnen verduidelijken?

Antwoord: Sinds medio vorige eeuw laat de biodiversiteit (verscheidenheid aan soorten) een dalende trend zien. Het doel is om die dalende trend om te buigen naar een stijgende trend en die ombuiging uiterlijk in 2030 te bereiken.

Vraag 13b: Welke dieren, planten, schimmels e.d.?

Antwoord: bij het berekenen van de provinciale trends worden data betreffende vaatplanten, broedvogels, vlinders en reptielen gebruikt.

Vraag 13c: Hoeveel nu (absoluut of procentueel) en hoeveel in 2030?

Antwoord: De biodiversiteit wordt hier uitgedrukt in een trend dus niet in absolute of procentuele getallen.

Vraag 14: p26: "In 2050 hebben alle bedreigde planten en dieren in Brabant weer een geschikte leefomgeving?"

Vraag 14a: Welke dieren, planten en schimmels hebben nu geen geschikte leefomgeving? Graag uitsplitsen per dier / plant per gebied.

Antwoord: De meest bedreigde soorten zijn te vinden op de zogenaamde rode lijst.

zie <https://minez.nederlandsesoorten.nl/content/rode-lijsten>. Ook op de volgende website is veel informatie beschikbaar: <https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-brabant>

Vraag 14b: Sinds wanneer is dat? (datum per plant / dier/ gebied?)

Antwoord: Zie link bij vorige vraag.

Vraag 14c: Zijn er dieren, planten, schimmels e.d. in Brabant waarvan het bestaan niet bekend is?

Antwoord: Het voorkomen van bodem(bacteriën), schimmels en andere moeilijk waarneembare soorten in Brabant is vermoedelijk nog niet volledig bekend. Of hieronder soorten zitten die nog onbekend zijn voor de wetenschap is niet te beantwoorden.

Vraag 14d: Hoeveel van de aanwezige dieren, planten, schimmels e.d. in Brabant zijn bekend? Zou u hiervan een lijst per gebied kunnen geven?

Antwoord: Dit is gezien de enorme omvang van de biodiversiteit in NL, meer dan 18.000 soorten insecten, meer dan 3800 soorten algen, meer dan 5000 soorten bacteriën, 1000den soorten schimmels, waarvan verreweg de meeste ook in Brabant voorkomen, niet mogelijk.

Een complicerende factor hierbij is dat veel soorten alleen door experts, en in het geval van schimmels en andere micro-organismen alleen onder de microscoop, te herkennen zijn.

Vraag 14 e: Kunt u aangeven bij welke dieren, planten, schimmels e.d. de biodiversiteit (absoluut en procentueel) is bevorderd (graag uitsplitsen naar 10 en 5 jaar) ?

Antwoord: Door het herstellen van habitattypen en leefgebieden wordt voor heel veel soorten de geschikte leefomgeving gemaakt of herstelt. Hierbij geldt dat b.v. het herstellen van het leefgebied van de Zwarte Specht ook leidt tot een toename van o.a. het aantal boktorren en bosmieren.

Aangeven welke soorten er allemaal geprofiteerd hebben is gezien de complexiteit van onze biodiversiteit onmogelijk. Daarom wordt de biodiversiteit gemeten door de trends van de meest indicatieve soortgroepen te meten.

Vraag 14f: Zou u kunnen aangeven hoeveel kosten zijn gemaakt (in die 10 en 5 jaar) voor de specifieke dieren, planten, schimmels e.d. en zou u die kosten ook absoluut kunnen maken per dier, plant, schimmel e.d.

Antwoord: Alle door het programma natuur bestede middelen (zie jaarverslagen van de afgelopen 10 jaar) komen geheel, direct of indirect, ten goede aan de biodiversiteit. De maatregelen worden echter zoveel als mogelijk gecombineerd met andere gebiedsopgaven waardoor niet exact in beeld kan worden gebracht wat de bijdrage van de natuurgelden aan de biodiversiteit is. Bovendien wordt de biodiversiteit ook in belangrijke mate beïnvloed door externe factoren zoals klimaatverandering, milieufacties, verstedelijking en landgebruik.

Vraag 14g: Zou u kunnen aangeven van de dier, plant, schimmel, e.d. waarvan de biodiversiteit niet goed is, hoe deze zich ontwikkeld heeft in de afgelopen 100 jaar of tot zo ver u gegeven terug gaan? Zou u ook per dier, plant, schimmel e.d. waarvan de biodiversiteit nu niet goed wanneer deze wel goed is? (en wanneer deed de situatie zich voor dat het wel goed was?)

Antwoord: Alle beschikbare informatie voor Brabant is te vinden op de website Brabant in Zicht, zie <https://www.brabantinzicht.nl/>

Vraag 14h: Hoeveel is er in de laatste 10 jaar in totaal uitgegeven door de provincie aan de verbetering van de biodiversiteit? En hoeveel soorten dieren, planten, schimmels, e.d. zijn daardoor was slecht/matig in biodiversiteit gegaan naar voldoende/ goed?

Antwoord: Alle door het programma natuur bestede middelen (zie jaarverslagen van de afgelopen 10 jaar) komen geheel, direct of indirect, ten goede aan de biodiversiteit. De maatregelen worden echter zoveel als mogelijk gecombineerd met andere gebiedsopgaven waardoor niet exact in beeld kan worden gebracht wat de bijdrage van de natuurgelden aan de biodiversiteit is. Bovendien wordt de biodiversiteit ook in belangrijke mate beïnvloed door externe factoren zoals klimaatverandering, milieufacties, verstedelijking en landgebruik.

Vraag 15: p29: "Voor de Brabantse Ontwikkelaanpak stikstof (BOS) zijn voor het begrotingsjaar 2021 nog geen middelen beschikbaar gesteld. Wij zullen de BOS eind van dit jaar aanbieden aan PS inclusief een voorstel om voor de kosten te dekken ten laste van de knelpuntenbuffer." Wat is hier tot nu toe al over bekend? Graag alles wat nu al op papier staat ter informatie geven.

Antwoord: Inmiddels is bekend dat voor 2021 een extra budget van in totaal maximaal € 5,7 mln nodig is voor de benodigde capaciteit (circa 14 fte voor programmteam Stikstof en 10 fte voor andere programma's, totaal €2,7 mln) en programmabudget (3 miljoen, er van uitgaande dat vanwege ontijdigheid van investeringen 1 miljoen van de middelen voor 2020 kunnen worden overgeheveld naar 2021). Deze bedragen worden benut ten behoeve van de gebiedsgerichte aanpak Stikstof in en rond de 14 stikstofgevoelige N2000 gebieden, stikstofreductiemaatregelen in alle sectoren (zoals de verduurzaming van werklocaties en de verduurzaming van (woning)bouw) en het mogelijk maken van economische ontwikkelingen (inclusief in de agrarische sector) via met name het stikstofloket. De aanpak -die zal worden beschreven in de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof- is daarmee een integrale aanpak die nagenoeg alle provinciale opgaven en programma's raakt. In het statenvoorstel met betrekking tot de begroting 2021 treft u deze onderbouwing van het beroep van €5,7 mln op de knelpuntenbuffer voor 2021 voor de aanpak stikstof. "

Programma 6 Energie

Vraag 16: p41: "Versnellen van de verduurzaming van de energieopwekking

Indicator: Totale productie van hernieuwbare energie in petajoule (PJ) (verplichte indicator, bron Klimaatmonitor)". Hoeveel PJ in welk jaar en in hoeverre is dit een versnelling ten opzichte van wat/welke planning? Graag overzicht van 2019 tot 2030 of (veel) verder en indien mogelijk al met onderverdeling in opwekkingstechnieken, bijvoorbeeld op basis van de 4 concept RESsen.

Antwoord: Met het versnellen van de verduurzaming van de energieopwekking wordt bedoeld, sneller dan wanneer de verduurzaming langs een autonoom pad zou lopen. Om dit in beeld te krijgen wordt gekeken naar de ontwikkeling van de totale productie van de hernieuwbare energie ten opzichte van eerdere jaren. Er is geen

pad bepaald waarlangs deze verduurzaming zou moeten lopen richting 2030 en verder. Het gevraagde overzicht bestaat niet. De doelstellingen voor duurzame opwek (zoals verwoord in de EnergieAgenda 2030) zijn uitgedrukt als aandeel van de totale energie. Naast duurzame opwek is energiebesparing nodig.

Vraag 17: p42: "Stimuleren netwerksamenwerking rond en eerste uitrol van innovaties in de energie-infrastructuur. Bijvoorbeeld rond opslag/conversie of digitalisering. " Welke innovaties zijn uitgerold?

Antwoord: Binnenkort wordt u door ons via een statenmededeling op de hoogte gesteld van de verschillende innovaties op het gebied van conversie en opslag van energie zoals die via de Alliantie Energieopslag de afgelopen jaren verder zijn ontwikkeld. De Alliantie Energieopslag is een netwerksamenwerking van instellingen en bedrijven rond dit vraagstuk.

Vraag 18: p43: "Om draagvlak en marktstimulans te creëren treedt de provincie Noord-Brabant via aanbestedingen en inkoop op als 'goed voorbeeld' en 'launching customer'

Vraag 18a: Welk draagvlak en bij wie dit draagvlak te creëren?

Antwoord: Het concept launching customer gaat er van uit dat de Provincie als eerste klant van een redelijk (nieuwe) techniek of toepassing het goede voorbeeld geeft. We laten daarmee zien dat nieuwe technieken toepasbaar zijn en ook door anderen te gebruiken zijn. Dit kan de draagvlak in de samenleving voor de energietransitie vergroten bij bijvoorbeeld het publiek, andere organisaties en bedrijven.

Vraag 18b: Hoeveel duurder is dat 'circulair' aanbesteden?

Antwoord: De ambitie is om binnen bestaande en beschikbare budgetten in te kopen en aan te besteden. Daarmee willen we de markt stimuleren om met duurzame alternatieven te komen voor een concurrerende prijs, bijvoorbeeld door de vraag of de gunningscriteria anders te formuleren.

Programma 7 Landbouw en voedsel

Vraag 19: p45: "Aantal woningen met een berekende kans op geurhinder groter dan 20%"

Vraag 19a: Zou u een kaart kunnen verstrekken waarop de woningen staan met een geurhinder groter dan 20%

Antwoord: Zie antwoord bij vraag 42 PvdD.

De kaart is nog in ontwikkeling, vanwege de AVG-richtlijnen is het niet mogelijk deze woningen specifiek aan te duiden.

Vraag 19b: Zijn er de afgelopen 5 jaar nieuwe gebieden bijgekomen waar nu huizen staan die onder een geurhinder groter dan 20% vallen?

Antwoord: Dit inzicht hebben we nu nog niet, maar verwachten dit wel binnen een jaar te kunnen bieden.

Vraag 19c: Zijn er in de afgelopen 5 jaar huizen gebouwd die nu vallen onder een geurhinder groter dan 20%, zo ja waar (verzoek ook op kaart)?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 19a.

Vraag 19d: Hoeveel huizen vielen eerst onder een geurhinder groter dan 20% en nu niet meer (verzoek ook op kaart)? Graag uitgesplitst per jaar.

Antwoord: Zie antwoord op vraag 19b.

Vraag 19 e: Hoeveel kosten per huis heeft de provincie gemaakt (tot 5/6 jaar terug) zodat deze niet meer vallen onder een geurhinder groter dan 20%?

Antwoord: De provincie heeft in het kader van normstelling in de Verordening ruimte (nu IOV) geen kosten gemaakt gericht op het terugdringen van geurhinder.

Programma 8 Basisinfrastructuur mobiliteit

Vraag 20: p50: "We streven ernaar de stikstofdepositie bij de werkzaamheden te minimaliseren o.a. via de wijze van aanbesteden met het stellen van hoge eisen voor duurzaamheid (o.a. CO2-uitstoot en hergebruik) en waarbij

de markt continu wordt uitgedaagd om te komen met innovaties. Waar nodig compenseren we." Wat houdt deze compensatie in? Stikstof, CO2, of financieel? Graag concrete voorbeelden.

Antwoord: Dat gaat voornamelijk om de compensatie van stikstof binnen het project. Zo zijn in het project Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL) en voor de reconstructie N395 Oirschot – Hilvarenbeek boerderijen opgekocht. Wellicht is de term salderen beter op zijn plek dan compenseren.

Vraag 21: p51: "Dit doen we door experimenten binnen en buiten de bestaande concessies: minimaal 3 pilots en experimenten per jaar opgestart." Welke zijn / worden in 2020 opgestart?

Antwoord: De Staten zijn hierover recent geïnformeerd via een tweetal statenmededelingen over [pilots](#) en [Bravoflex](#).

Vraag 22: p52: "Energie neutraal bouwen van de provinciale infrastructuur op basis van contract (100% in 2030)". Wat houdt dit in? Graag een concreet voorbeeld hoe een weg "energie neutraal" aangelegd zou kunnen worden

Antwoord: Dat gaat langs twee kanten. Enerzijds door het energiegebruik te beperken door het toepassen van andere materialen en nieuwe technieken (bijvoorbeeld biobased producten, toepassen van lage temperatuur asfalt, minder transportbewegingen door hergebruik van materialen, het gebruik van elektrisch aangedreven materieel) en anderzijds doordat de energie die gebruikt wordt afkomstig is van duurzame energiebronnen.

Vraag 23: p55: Graag de begroting voor de "middelen Indusa" van € 150.000 dit jaar en € 450.000 de volgende jaren en een overzicht van de bijdragen van de overige 85 partijen. Waaraan wordt dit geld concreet besteed?

Antwoord: In Noord-Brabant werken de grotere wegbeheerders (o.a. provincie en B5-steden) met marktpartijen (ook Bouwend Nederland) aan de verduurzaming van de infrastructuur. Zij hebben daartoe een gezamenlijk programma opgezet: INDUSA (Innovatie, Duurzaamheid en Samenwerken). Het is een actief kennisnetwerk tussen marktpartijen en wegbeheerders over duurzame toepassingen en innovaties binnen infrastructuur: kennis delen, leren van elkaar en faalkansen minimaliseren

Over 3 jaar willen we het volgende bereikt hebben:

Duurzaamheid structureel opgenomen door:

- Het structureel benoemen/opnemen van duurzaamheid in alle projectfasen (beleid t/m uitvoering en beheer)
- Duurzaamheid in alle uitvoeringscontracten een vast plaats heeft gekregen (middels standaarden)
- Duurzaamheid vast onderdeel/criterium is geworden van de honorering van werken en diensten (gericht op CO2-reductie, circulariteit, klimaatadaptatie, energie)

Door de methodiek gereed te hebben (en bij voorkeur geïmplementeerd) waardoor kansrijke duurzame toepassingen in een groter volume toegepast worden/op straat komen (van pilot naar marktvolume). Elke deelnemende partij stelt organisatiecapaciteit beschikbaar.

Programma 9 Mobiliteitsontwikkeling

Vraag 24: p60: "Het monitoringsplan voor samenwerkingsprogramma SmartwayZ.NL is in 2019 aangescherpt in de volledige breedte van de programmadoelen doorstroming, innovatie en goede procesvoering."

Vraag 24a: Wat is er gedaan met het ZRK-rapport Beter Benutten Brabant?

Antwoord: De aanbevelingen zijn zo veel als mogelijk overgenomen en hebben een plaats gekregen in de verschillende programma's, o.a. SmartwayZ.NL.

Vraag 24b: Zijn er in de afgelopen periode spitsmijdprojecten geweest? Zo ja, wat hebben die per jaar gekost, hoeveel deelnemers waren er en in hoeveel mijdingen resulteerde dat?

Antwoord: Er is momenteel 1 project waar spitsmijden onderdeel uitmaakt van één van de doelstellingen: Mobilitymarket A2 Weert-Eindhoven. Het project is in de afrondende fase; de gevraagde gegevens worden deze periode verzameld en we kunnen deze informatie delen met de Staten. Voor informatie verwijzen we al naar de websit van SmartwayZ.NL: [Project slimme reis](#). Het andere project Mobilitymarket N279 is vanwege Corona formeel nog niet gestart.

Programma 10 Vrije tijd, Cultuur, Sport en Erfgoed

Vraag 25: p69/70: Waarom wordt er ingezet op een tweede ronde van het Brabant Outcomes Fund, terwijl tegelijkertijd wordt aangegeven dat het kader aanpak blijfklimaat waar dit onder valt niet meer terug komt?

Antwoord: De tweede ronde van het Brabant Outcomes Fund staat los van het kader aanpak Blijfklimaat. Dit zijn aparte prestaties. Stoppen met het één betekent dus niet automatisch stoppen met het ander.

Vraag 26: p69/70: "Activiteiten die we willen voortzetten die voorheen onder de noemer 'Samenleving' werden gerealiseerd gaan, zoals in het bestuursakkoord aangegeven, integraal onderdeel uitmaken van andere beleidsthema's."

Vraag 26a: Welke activiteiten betreft dit concreet en in welke beleidsthema's komen deze terug?

Antwoord: Op dit moment wordt verkend hoe samenleving een integraal onderdeel wordt van programma's en opgaven. Hierin wordt gezien welke activiteiten we willen voortzetten als integraal onderdeel van die programma's. In het najaar ontvangt u hier een statenmededeling over.

Vraag 26b: Welke activiteiten keren niet terug?

Antwoord: zie antwoord vraag 26a.